zevrubně vývoj československého devisového práva, tak, jak se rozvíjel stále širšími a širšími úkoly, jež zde byly postupem doby Národní bance československé ukládány. Autor také konstatuje, že vládní nařízení z 29. února 1924, č. 46 Sb. z. a n., vydané ku provedení § 2 zákona na ochranu měny, »dalo Bankovnímu úřadu ministerstva financí a později Národní bance čsl. dalekosáhlou moc, která přesahuje normální moc administrativy. Tato moc je tím větší, že Národní banka zpravidla rozhoduje podle volného uvážení v první a konečné instanci a že proti jejímu rozhodnutí není opravného prostředku, nehledíc ke stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu, která však vzhledem k naléhavosti projednávaných věcí je prakticky dosti problematická«.

V další části svého článku pojednává pak autor o změnách, provedených tehdy vydaným zákonem z 19. června 1934, č. 113 Sb. z. a n., kde autor znovu upozorňuje právě na § 2 cit. zák., který byl proti původnímu zákonu nejvíce změněn a dává podle autora »základ pro dalekosáhlá zmocnění (l. c. str. 589).

Je ovšem pochopitelno, že zmíněný problém je skutečně prakticky těžce řešitelný. Tím však není řečeno, že by se vůbec neměly učiniti pokusy o řešení. Při tom ovšem musilo by se postupovati s velikým ohledem na úkoly Národní banky československé, poněvadž svými rozhodnutími ve věcech jednotlivých stran uplatňuje vlastně prakticky svoji devisovou politiku v širším slova smyslu, jejíž úspěch by ovšem zrušováním nebo měněním napadených opatření mohl býti ohrožován. Před poslední novelisací zákona na ochranu měny, jež je obsažena v zákoně z 27. června 1936, č. 183 Sb. z. a n., bylo uvažováno ostatně v některých obchodnických organisacích o tom, aby u příležitosti tehdejší novelisace bylo zakročeno o doplnění cit. zákona předpisy o opravných prostředcích. Návrhy, jak patrno z novely č. 183/1936 Sb. z. a n., neměly ovšem tehdy úspěchu.

K závěru nelze odepříti si poznámku, že ostatně i v jiných odvětvích našeho hospodářského života je také jednotlivec v podstatě bez možnosti právní ochrany proti zásahům, jimž je vydán se strany různých veřejnoprávních orgánů, jež dřívějšímu právnímu řádu známy nebyly. Jsou to různé hospodářské organisace syndikátů, monopolů a pod., které při výkonu své hospodářské funkce vykonávají vlastně také nikoliv bezvýznamnou část veřejné správy, aniž by při tom byla možná instanční kontrola na ochranu zájmů jednotlivců. Nemůžeme mluviti totiž o subjektivních právech jejich, neboť ve všech těchto případech jde zpravidla o opatření, opřená o volné uvážení rozhodujících orgánů; právě tento systém je však velmi povážlivý, neboť může snadno vésti k bezpráví. Bylo by proto skutečně s hlediska právní teorie i praksе záslužné, kdyby tomuto problému byla věnována aspoň soustavná pozornost a problém instančního postupu a kontroly rozhodnutí těchto orgánů byl odborně a soustavně literárně zhodnocen. Jiří Hora.

Z právní prakse.

Postoupení žaloby příslušnému soudu podle § 261 a) c. ř. s.*)

JUDr. E. J. Haas, advokát ve Fryštátě nám píše:

Při vyřizování námitky nepříslušnosti procesního soudu a návrhu žalující strany na postoupení spisu

*) § 261 a) cřs. nahradil, jak známo, dřívější ustanovení § 261, odst. 6, které bylo zrušeno (novela 161/1936). — Pozn. red.

přesně udanému příslušnému soudu, soudy a strany často nevěnují potřebnou pozornost vhodnému formulování odkazovacího usnesení. Mnohdy soudy usnesení stylisují ještě dle znění vzorce čís. 102 Hartmannovy sbírky, ač tento úřední vzorec byl úředně opraven výnosem min. spravedlnosti Pres. 20.382/33-3 o.

Nesprávný tenor obyčejně zní: »Námitce (věcné resp. místní) nepříslušnosti procesního soudu se vyhovuje, *žaloba se odmítá* a věc se postupuje... soudu v...« s případným výrokem o útratách, přiznaných žalované straně.

Někdy se i prohlašuje dosavadní řízení za zrušeno.

Usnesením Vrchního co rekursního soudu v Brně ze dne 1. dubna 1938, R III 87/38, bylo vyhověno stížnosti žalované strany do usnesení krajského soudu, které znělo tak, jak uvedeno v právě citovaném příkladu. Odůvodnění praví: »Prvý soud neprávem do svého usnesení vydaného dle § 261 a) cřs. vsunul dodatek, že se žaloba pro nepříslušnost .... soudu v X. odmítá, ježto odporuje ustanovení odst. 6 téhož §, dle něhož účinky zahájení sporu, který se prohlásí nepříslušným, neruší se tím, že spor byl postoupen jinému soudu. Mimo to má výrok soudu v tomto případě dle znění odst. 4 cit. § obsahovati pouze výrok o nepříslušnosti a výrok o postoupení kromě případného výroku o útratách a n i c j i n é h o. Proto ani další dodatek, že se dosavadní jednání pro zmatečnost zrušuje, není opodstatněn a bylo tudíž stížnosti vyhověti.«

To je důležité proto, poněvadž často se stává, že nový procesní soud jedná dále na základě mu postoupené žaloby dle § 412, odst. 2 cřs., nedbaje výroku o odmítnutí žaloby. Když tento výrok; nebyv napaden, se stane pravoplatným, bude třeba, mnohdy ve vyšší instanci, celé dosavadní řízení zrušiti pro zmatečnost.

Tím mohou strany utrpěti vážnou újmu na svých právech, neboť promlčení pokračuje a 30denní lhůta k podání nové žaloby dle § 232, posl. věta, cřs. která se začíná ovšem již pravoplatností uvedeného, zdánlivě jen odkazujícího usnesení, bude zmeškána.*)

Je přípustno zastoupení advokátním úředníkem ve sporech pracovních?

(K výkladu § 23 zák. o prac. soudech.)

Vyvinula se prakse, jak obejíti ustanovení § 23 zák. o prac. soudech, které vylučuje zastoupení advokátem ve sporech hodnoty nižší než 1000 Kč, na kterou bylo upozorněno i ministerstvo spravedlnosti. Vytýkaný postup jest tento:

Advokát převezme zastoupení strany i ve sporu pod 1000 Kč, spor vede, ale pro zastoupení strany před soudem při ústním jednání podepíše strana formulář plné moci znějící na některého úředníka dotyčné advokátní kanceláře jako zmocněnce, který takovým způsobem jen kryje svého zaměstnavatele-advokáta.

Je nyní otázka, je-li tento způsob přípustný a nezávadný. Podle striktního doslovu věty první § 23 zák. ze 4. VII. 1931 čís. 131 Sb. z. a n. (o pracovních soudech) není závady, aby úředník advokátní kanceláře, vykázav se plnou mocí na své jméno znějící, vystoupil jako zmocněnec strany ve sporu pracovním hodnoty nižší než 1000 Kč, ježto jest svéprávnou soukromou osobou, jako každý jiný a nemělo by v zákoně podkladu odmítnutí takového zmocněnce. Jen advokát je ze zastoupení vyloučen.

Podle zprávy ústavně právního

*) Ovšem jen tehdy, nedošly-li spisy k příslušnému soudu do 30 dnů, neboť »postoupení« rovná se »novému podání« žaloby. — Pozn. red.